

Bestuurlijk voortgangsrapport 2020

versie: Algemeen bestuur 25 november 2020

1	Inleiding	3
2	De Programma's	4
2.1	Programma Watersysteem	5
2.2	Programma Waterketen.....	8
2.3	Programma Besturen en Organiseren	11
3	Financiën	14
3.1	Bruto exploitatielasten.....	16
3.2	Investerings.....	18
3.3	Verloop van de reserves.....	19
3.4	Ontwikkeling EMU-saldo en netto-schuld	20
3.5	Mutaties programmabudgetten	22
4	Tweede begrotingswijziging 2020	23

Het bestuurlijk voortgangsrapport 2020 (BVR 2020) geeft inzicht in hoeverre het waterschap Vechtstromen dit jaar op koers ligt met betrekking tot de voortgang van de doelstellingen en de besteding van de middelen. Uit de rapportage blijkt dat de realisatie van de programmadoelen in 2020, ondanks de coronacrisis, op koers liggen.

De BVR 2020 wordt gespiegeld aan de programmabegroting 2020-2023 en aan de tussentijdse inzichten bij de MJV. De PB 2020-2023 is de eerste begroting van het huidige bestuur en betreft een overgangsbegroting. Hierin is gefocust op het begrotingsjaar 2020, waarin nog niet op alle onderdelen een concrete vertaling van het bestuursakkoord 2019-2023 "Een blauwgroene toekomst, waaraan iedereen kan meedoen", is gemaakt. Beleidskeuzes voor 2021-2023 zijn bepaald bij de meerjarenverkenning (MJV) 2021-2030 en worden in de programmabegroting 2021-2024 verder concreet gemaakt.

De BVR 2020 richt zich op bestuurlijke relevante afwijkingen ten opzichte van de laatst bijgestelde inzichten bij de MJV en de financiële bijstelling na de eerste begrotingswijziging. Er worden toelichtingen gegeven op de afwijkingen in de programma's en de financiën. De financiële bijsturing wordt geëffectueerd door middel van het besluit tot de 2e begrotingswijziging 2020. Ook wordt de financiële prognose voor het jaar 2020 toegelicht per programma.

Door middel van zogenaamde doelenbomen is per programma inzichtelijk gemaakt hoe de opgaven (thema's) uit het bestuursakkoord 2019-2023 in de programmabegroting 2020 zijn uitgewerkt in (eind)doelen en inspanningen. Voor de leesbaarheid zijn nu de einddoelen opgenomen die bij de MJV zijn vastgesteld en niet de doelen uit de programmabegroting 2020. Doelen die al concreet, haalbaar en meetbaar zijn, worden in de doelenboom onder het thema in een blauw vlak weergegeven. Doelen die nog vastgesteld of aangescherpt moeten worden staan in een wit vlak weergegeven.

In de oranje vlakken zijn bijbehorende tussendoelen voor 2020 aangegeven en in het lichtblauwe vlak belangrijke inspanningen die in 2020 worden uitgevoerd om de doelen te bereiken.

In het BVR wordt per programma gerapporteerd welke inspanningen dusdanig achterlopen dat het bereiken van de doelen in gevaar komt.

In de meerjarenverkenning (MJV) 2021-2030 is een aantal doelen in de oorspronkelijk witte vlakken verder geconcretiseerd, hierover wordt na vaststelling van de programmabegroting 2021 gerapporteerd. De resterende witte vlakken worden bij een volgende meerjarenverkenning en programmabegroting nader ingevuld.

2.1 Programma Watersysteem

Een blauw groene toekomst, waaraan iedereen kan meedoen.

Thema	Klimaat				Waterkwaliteit		Duurzaamheid		Organisatie	
Einddoel	We richten ons watersysteem beter in om klimaatverandering op te vangen (1.1)	We streven ernaar om samen met onze partners water minder snel af te voeren en meer vast te houden (1.2)	In het hele beheergebied wordt voldaan aan de normen voor overlast (1.3)	Samen met partners werken aan gezamenlijke investeringsagenda DPRA (1.4)	We voldoen in 2027 aan de eisen die de Kaderrichtlijn Water stelt. (2.4)	We willen samen met partners de waterkwaliteit aanpakken bij de bron (2.5)	We willen meer aandacht geven aan ecologie en biodiversiteit (3.1)	Uitvoering geven en synergie voordelen behalen in de uitvoering van N2000 (3.2)	We willen assetmanagement door ontwikkelen om te komen tot een professioneel beheer van onze infrastructuur (5.2)	
Doel 2020	In 2020 is beleid ontwikkeld voor een meer klimaat robuuste inrichting van het watersysteem	Uitvoering geven aan de programma's DAW, LoP, NoP, ZON en Lumbricus	In 2020 zijn de knelpunten vanuit de toetsing in beeld	Begin 2020 zijn de stresstesten gereed en risicodialog en gevoerd	Herinrichten waterlopen conform KRW: 6 km. in 2020	Opheffen vis barrières conform KRW: 5 in 2020	In 2020 beschikken we over een beleidslijn voor een bronaanpak en daarop aansluitend onze rol en positie in vergunningverlening, toezicht en handhaving	Begin 2020 beschikken we over een vergroeningssstrategie	In 2020 wordt een start gemaakt met de uitvoeringsfase van Natura 2000 projecten	In 2020 bijdragen aan invoering werkwijze assetmanagement door meerjarige plannen te ontwikkelen
Inspanningen 2020	• Beleid ontwikkelen voor klimaatrobuuste inrichting (1.1) • Diverse projecten in het kader van ZON, onder andere Collendoornerven (1.2) • Project Landbouw op Peil en Natuur op Peil (1.2) • Project Lumbricus (1.2) • Optimaliseren peilbeheer (1.2) • Toetsing normen NBW (1.3) • Effectueren afwaardering regionale keringen (1.3) • Risicodialogen voeren in het kader van DPRA en het opstellen van een maatregelenpakket (1.4) • Een bijdrage leveren aan koploperprojecten van partners (1.4)				• Diverse KRW projecten (Vecht, Dinkel, Nieuwe Drostendiep) (2.4) • Opstellen SGBP 2021-2027 (2.4) • Bepalen uitvoeringsstrategie KRW (2.4) • Opstellen beleidslijn bronaanpak (2.5) • Project wasplaatsen (2.5) • Project Duursaam Glashelder (2.5)		• Opstellen nota onderhoud en maaibeeld (3.1) • Oplevering planuitwerking N2000 Dinkel, Vecht en Regge (3.2) • Start uitvoeringsfase N2000 / KRW projecten (3.2)		• Renovatie van kunstwerken (5.2) • Baggeren van diverse watergangen (5.2) • Normbepaling overige keringen (5.2) • Opstellen implementatieplan assetmanagement (5.2)	

Ten aanzien van het doelbereik loopt het programma Watersysteem goed op schema. De inspanningen uit de doelenboom worden nagenoeg allemaal gerealiseerd. Hierna volgt een overzicht van afwijkingen ten opzichte van de begroting 2020.

Klimaat

Ten aanzien van de inspanningen voor het thema klimaat is dit jaar gewerkt aan een nieuw ZON programma voor de periode 2022-2027. Besluitvorming hierover volgt eind dit jaar. Daarnaast heeft de toetsing in het kader van de NBW plaatsgevonden in het noordelijk deel van ons werkgebied. Voor het zuidelijk deel zal dit naar verwachting eind dit jaar zijn afgerond. Hier op volgend moet in 2021 een uitvoeringsprogramma worden opgesteld.

De risicodialogen naar aanleiding van de stresstesten DPRA zijn deels vertraagd in verband met Corona. Deze worden doorgeschoven naar begin 2021.

De voorbereiding van de twee pilots in het kader van klimaat robuust werken zijn gestart. De verwachting is in 2021 deze te hebben uitgevoerd.

Waterkwaliteit

In 2020 wordt 3 kilometer heringerichte waterloop conform de KRW opgeleverd middels het project Elsbeek. Daarnaast zijn er diverse projecten in voorbereiding, waarvan een aantal eind dit jaar richting de uitvoeringsfase gaan.

Ten aanzien van het ZON programma worden zoetwater-maatregelen uitgevoerd in projecten als Collendoornerveen en de optimalisatie van diverse kunstwerken. Hierop zijn geen afwijkingen te melden.

Duurzaamheid

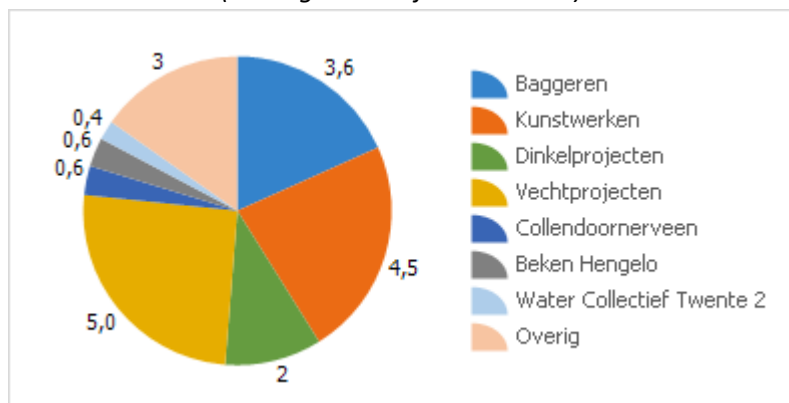
Dit jaar is de vergroeningsstrategie opgesteld. De volgende stap is een uitvoeringsprogramma welke in 2021 wordt opgesteld.

Ook in verband met Corona heeft het opstellen van het maaibeleid vertraging opgelopen. De verwachting is dat besluitvorming, op basis van een brede betrokkenheid van stakeholders en medewerkers, plaats vindt in kwartaal 3 van 2021.

Organisatie

De renovatie van kunstwerken en het baggeren van diverse vijvers en watergangen ligt goed op schema. De uitvoering van een brugrenovatie is doorgeschoven naar volgend jaar omdat vanwege Corona de voorbereiding wat langer heeft geduurd. Ook het droog zetten van stuw Junne voor nadere inspectie is vertraagd naar 2021 in verband met extra proceduretijd. Ondertussen is doorgewerkt aan de implementatie van assetmanagement.

Investeringsprojecten 2020
(bedragen in miljoenen euro's)

Ten opzichte van de Begroting 2020 (€ 20,8 miljoen) is bij de meerjarenverkenning 2021-2030 een verhoging te zien van de investeringen naar € 21,3 miljoen (netto). Dit betrof enerzijds een doorschuif van baggerprojecten uit 2019 (bijvoorbeeld de Lutterhoofdwijk) en tevens een versnelling van een aantal baggerprojecten. Daarnaast was er enige vertraging op een aantal KRW projecten zoals het Nieuwe Drostendiep. Voornaamste oorzaak hiervan was dat als gevolg van Corona er geen bijeenkomsten konden worden georganiseerd en de voorbereiding meer tijd vraagt.

Deze BVR laat nu een verlaging zien van de investeringskosten naar € 19,7 miljoen (netto). Dit wordt mede veroorzaakt door een doorschuif van een aantal kunstwerken naar 2021. Het droogzetten van stuw Junne is vertraagd door extra proceduretijd en de renovatie van een brug in Emmen vergt meer voorbereidingstijd en afstemming met de gemeente. Tot slot is het project Water Collectief Twente 2 door extra voorbereidingstijd deels doorgeschoven naar 2021 en vraagt een deel van de werkzaamheden in de Kramerswatergang meer voorbereidingstijd als gevolg van de stikstofproblematiek. Ten aanzien van de Vechtprojecten wordt door een lange doorlooptijd van subsidie declaraties de daadwerkelijke inkomsten van de projecten Karshoek-Stegeren en Rheezermaten niet meer in 2020, maar begin 2021 verwacht. Het betreft een doorschuif van inkomsten ter grootte van circa € 1,2 miljoen.

Investerings 2020 Programma Watersysteem

(bedragen in miljoenen euro's)	B 2020	MJV 2021-2030 jaarschijf 2020	BVR 2020
Netto investeringen vóór subsidies	27,8	28,6	25,1
-/- subsidies	- 7,0	-7,3	-5,4
Netto investeringen	20,8	21,3	19,7

2.2 Programma Waterketen

Een blauw groene toekomst, waaraan iedereen kan meedoen							
Thema	Waterkwaliteit				Duurzaamheid		Organisatie
Tactisch doel	In 2032 is het maatregelenpakket KRW op RWZI's uitgevoerd en voldoen de installaties aan de norm (2.1)	Alle installaties voldoen vanaf 2027 minimaal aan de eisen uit het Activiteitenbesluit (2.2)	We werken samen om meer kennis te ontwikkelen over verwijderen microverontreiniging (2.3)	We brengen en houden de installaties in veiliger, effectievere en efficiëntere toestand (5.2)	We bereiken CO2 neutraliteit in 2050 (3.3)	We werken binnen circulaire economie aan meer grondstoffen terugwinning (3.5)	De informatie over het functioneren van de installaties is in 2023 op orde om assetmanagement te implementeren (5.2)
Doel 2020	In 2020 is het maatregelenpakket KRW op RWZI's vastgesteld	Aantal RWZI's dat gebruikt maakt van een verruimd activiteitenbesluit in 2020 neemt af van 9 tot 8 Tot de nieuwe indicator gereed is: Gebiedsrendement verwijdering stikstof > 85 % fosfaat > 83%	In 2020 wordt besloten hoe we meer kennis over verwijdering micro verontreiniging opbouwen	In 2020 wordt een nader af te spreken deel van het technisch noodzakelijke werkprogramma gerealiseerd	In 2020 is een plan gereed hoe 100% energie neutraliteit in 2025 te bereiken	In 2020 wordt de inzet van korrelslib voor de winning Kaamera bepaald In 2020 acties stimuleren SNB terugwinning van fosfaat uit het influent uitvoeren	In 2020 bijdragen aan invoering werkwijze assetmanagement door basis informatie te verbeteren In 2020 is implementatie-plan en besluit over aansturing zuiveringen (PA) gereed
Inspanningen 2020	- Plan van aanpak prioritering KRW maatregelenpakket opstellen (2.1) - Maatregelenpakket opstellen om aan activiteitenbesluit te voldoen (2.2) - Plan van aanpak opstellen om micro's te verwijderen (2.3) - Opstellen afvalwaterakkoorden o.a. Ommen en Tubbergen - Vernieuwen rwzi Vriezenveen (2.2) - Ontwerpen vernieuwing rwzi Tubbergen (2.2 en 2.1) - Ontwerpen vernieuwing rwzi Ootmarsum (2.2 en 2.1) - Inventariseren aanpassing rwzi Emmen (2.2) - Inventariseren renovatie rwzi Coevorden (5.2) - Opstellen strategie lozers bedrijfsafvalwater i.r.t. capaciteit assets (5.2)				- Studie kansen warmte afvalwater (3.3) - Onderzoek windturbines (3.3) - Business case leveren korrelslib (3.5) - Beleidsnota inzet effluent tegen droogte (1.1) - P-terugwinning via SNB aanjagen (3.5) - Afronden Energiefabriek Hengelo (3.3) - Uitvoeren van het Energie Efficiency Plan (3.3) - Realiseren zonnenvelden 9 rwzi's (3.3)		- Plan voor op orde houden gegevens opstellen (5.2) - Business case PA afronden/implementatieplan (5.2) - Implementatie zuiveringsdashboard en (5.2) - Uitvoeren assetmanagement, transitiefase 1 (5.2)

Waterkwaliteit

Over het algemeen kan gesteld worden dat het doelbereik goed op koers ligt. De verwijderingsrendementen van Stikstof en Fosfaat liggen op 84% respectievelijk 86%. Voor stikstof ligt dat op 84% en daarmee rekenkundig net beneden het bestuurlijk doel van 85%. Er zijn twee oorzaken aan te wijzen voor het enigszins achterblijvende verwijderingsrendement: Vanwege Covid-19 is een deel van de bemonsteringen en analyses niet uitgevoerd in een periode die van nature een hoger verwijderingsrendement kent. Het gevolg is een rekenkundig lager rendement van circa 2% punten. Een tweede reden is de hoge stikstofbelasting van de rwzi Hengelo ondanks de inzet van de deelstroombehandeling. In afwachting van onderzoek hoe dit te verbeteren wordt daarom een deel van het stikstofrijke water uit de slibontwatering indien nodig tijdelijk naar de rwzi Enschede afgevoerd. Het verwijderingsrendement voor fosfaat ligt met 86% voldoende boven de bestuurlijke doelstelling. Er is vertraging te melden op enkele onderdelen.

Het opstellen van een waterakkoord met de gemeente Tubbergen is vertraagd doordat capaciteit voor nader onderzoek naar verschil tussen de theoretische debieten en de praktijksituatie niet beschikbaar was. Inmiddels is daarop bijgestuurd en dit in overleg met de gemeente geregeld. Dit leidt wel tot enige vertraging van het uitvoeren van de daarop volgende variantenstudie. Uiteindelijk zal het doel van het voorkomen van een maatwerkbesluit na 2024 wel kunnen worden gehaald.

Duurzaamheid

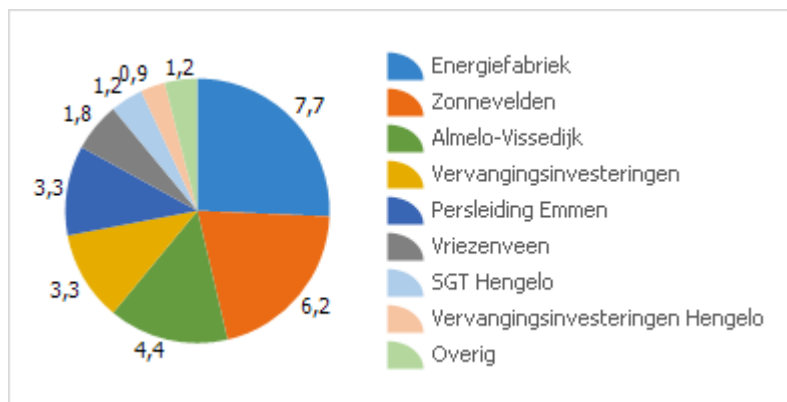
De zoektocht om te komen tot energieneutraliteit in 2025 heeft als resultaat opgeleverd dat voorgesteld is het doel onder te brengen in het hogere doel CO2 reductie/neutraliteit. Geconcludeerd is dat focus op energieneutraliteit in 2025 zou leiden tot sub optimalisaties, omdat teveel zou worden ingezet op snel realiseerbare energieproductie en minder op het (lastiger) verminderen van energieverbruik. Gestreefd wordt energieneutraliteit in 2030 te realiseren, waarbij ook reductie van CO2 zal worden behaald.

Organisatie

Doordat het plan van aanpak voor assetmanagement later is vastgesteld wordt in 2020 nog niet het niveau bereikt dat was gepland voor de eerste transitiefase en voor het op orde houden van gegevens voor de waterketen. Hierin wordt zeker de maximale voortgang betracht en het einddoel komt niet in gevaar. Zie voor nadere toelichting het hoofdstuk doelbereik van programma 3.

Het implementeren van meer geautomatiseerde zuiveringsdashboards heeft vertraging opgelopen door Corona effecten en de nadien beperkte interne capaciteit. Hierop wordt bijgestuurd, echter de datum van oplevering zal al met al circa een half jaar later worden (medio 2021). Tot die tijd zal relevante informatie rondom de zuiveringsprestaties op de huidige wijze invulling krijgen.

Investeringsprojecten 2020
(bedragen in miljoenen euro's)

De MJV 2021-2030 is nog maar recent vastgesteld. In dat kader eerst een korte toelichting op de mutatie van de jaarschijf 2020 (€ 30 miljoen, MJV) ten opzichte van de begroting 2020 (€ 28 miljoen). De mutatie is ontstaan door doorschuif van niet gerealiseerde projectuitgaven uit 2019 naar 2020 en versnelling van investeringen (gepland in 2021) in de rwzi Almelo-Vissedijk doordat het project sneller tot afronding komt. Verder is in 2020 aanvullende ruimte gereserveerd voor de aanpak van elektro- en procesautomatisering (E&PA). De aanpak van de rwzi Vriezenveen in 2020 is vertraagd, waardoor bij de BVR de rwzi Vriezenveen circa € 350.000 achterblijft. Door geringe interne capaciteit rond de jaarwisseling en de daarop volgende Corona periode is de voortgang van de voorbereiding achtergebleven ondanks het bijschakelen van externe capaciteit. Naar verwachting wordt tijdens de uitvoering de opgelopen achterstand weer ingehaald.

Naar verwachting zal de provinciale subsidie in de Energiefabriek gedeeltelijk (€ 400.000) pas in 2021 binnenkomen, zodat per saldo er bij de BVR nauwelijks sprake is van een mutatie van de jaarschijf (€ 30 miljoen).

Over de voortgang van het project Energiefabriek wordt separaat via de commissie Duurzaamheid, Bestuur en Organisatie en het algemeen bestuur gerapporteerd. Samengevat ligt het project technisch en financieel op koers en zal de slibverwerking eind 2020 zijn gecentraliseerd in Hengelo.

Investerings 2020 programma Waterketen

(bedragen in miljoenen euro's)	B 2020	MJV 2021-2030 jaarschijf 2020	BVR 2020
Netto investeringen vóór subsidies	28,9	30,9	30,5
-/- subsidies	- 0,8	- 0,9	- 0,5
Netto investeringen	28,1	30,0	30,0

2.3 Programma Besturen en Organiseren

Een blauwgroene toekomst, waaraan iedereen kan meedoen							
Thema	Duurzaamheid		Samenwerking en communicatie		Organisatie		Financieel beleid
Einddoel	Vechtstromen is een duurzame organisatie en levert een bijdrage aan een duurzame regio		Vechtstromen heeft de uitvoering van het bestuurlijk ontwikkelprogramma gereed, het educatieaanbod vergroot conform plan en de communicatievisie herijkt en uitgevoerd. Tevens een agenda internationale samenwerking opgezet en invulling gegeven aan de Blue Deal		Vechtstromen heeft een toekomstbestendig personeelsbestand, moderne werkomgeving, werkt volgens de Omgevingswet en heeft de werkwijze assetmanagement geïmplementeerd		Vechtstromen heeft een duurzaam financieel beleid door beleidskaders te implementeren. Op concernniveau een taakstelling van € 4,8 miljoen gerealiseerd.
Doel 2020	Opties vanuit ICT/Facilitair in beeld brengen tbv vergroeningsstrategie		Bestuurlijk ontwikkelprogramma gereed		Aanbod educatie VO/MBO 2020 gereed		Concretiseren bijdrage aan de financiële taakstelling vanuit het programma
	Concretiseren bijdrage aan duurzame organisatie vanuit het programma		Herijkte communicatievisie gereed		Nieuwe agenda internationale samenwerking gereed 2020		
	Concretiseren van de bijdrage P3 aan de innovatiestrategie				Implementatieplan assetmanagement gereed		
Inspanningen jaar 2020					Strategische hr agenda uitgevoerd		Concretiseren vergroten realisatiekracht vanuit het programma
					Concretiseren ambities en plan Digitale Transformatie		
Inspanningen jaar 2020	• We doen onderzoek naar mogelijkheden energieneutraliteit bij alle vestigingen (3.3) • Verkenning van onze rol en positie mbt circulaire economie (3.5) • We concretiseren de bijdrage aan de innovatiestrategie (3.6) • Op ICT gebied continueren we de proeftuin voor snelle ICT oplossingen (3.6)		• Opstellen doorlopend bestuurlijk ontwikkelprogramma (4.1) • Uitvoeren maatregelen uit herijkte communicatievisie incl. inwonerparticipatie (4.2) • Aanbod educatie uitbreiden voor VO/MBO (4.3) • Opstellen nieuwe agenda internationale samenwerking inclusief Blue Deal (4.5) • Afronden implementatie Netcentrische werkwijze		• Opstellen watervisie in de stijl van de nieuwe Omgevingswet (5.1) • Aansluiten op landelijke DSO (5.1) • Opstellen implementatieplan voor integraal assetmanagement (5.2) • Afronden project modernisering huisvesting en ICT einde 2020 (5.3) • Realiseren participatiebanen conform vastgesteld plan(5.4) • Inventariseren assets huisvesting en ICT. • Implementeren werkwijze assetmanagement binnen P3		• Hanteren van gemiddelde lastendrukstijging in 2020 van 3,4% (6.1) • Continueren beleid weerstandsvermogen, kwijtscheldingen systematiek egalisatie (6.1) • Doorontwikkeling inkoopstrategie

Programma besturen en organiseren ligt qua uitvoering voor veel maatregelen op schema. Hierna volgt een overzicht van afwijkingen ten opzichte van de begroting 2020.

Duurzaamheid

Er is besloten dat het waterschap zich gaat richten CO2 neutraliteit in plaats van energieneutraliteit.

Bij vergroening is gekozen voor het zilver scenario: in 2021 vindt een concretisering plaats hoe dit te bereiken.

Voor uitvoering van de Kennis en Innovatieagenda is in 2020 € 0,5 miljoen minder nodig; daardoor komt in 2021 € 0,5 miljoen beschikbaar voor de vergroeningsopgave.

Samenwerking en communicatie

Bij de MJV is besloten dat het uitbreiden van het educatie aanbod terugkomt bij de MJV in 2021.

Organisatie

Besluitvorming over het realiseren van extra participatiebanen is uitgesteld naar de MJV in 2021.

Op basis van de detailplanning voor het project modernisering huisvesting is een aantal activiteiten doorgeschoven naar 2021: de oplevering van de begane grond gebouw Almelo, de toegangsbeveiliging, de inrichting van het parkeerpark, de verbouwing van Hardenberg. Vanwege Corona aanpassingen in het ontwerp en vanwege aanvullende maatregelen zijn er in 2020 onverwachte uitgaven geweest bij ICT en de huisvesting. Maar ook een versnelling van de oplevering van de verdiepingen in Almelo.

De ICT inspanning voor Digikompas is geherprioriteerd in verband met de beperkte capaciteit van ICT door invoering van het Digitale Stelsel Omgevingswet in 2020 en realisatie van het digitale fundament voor de digitale transformatie.

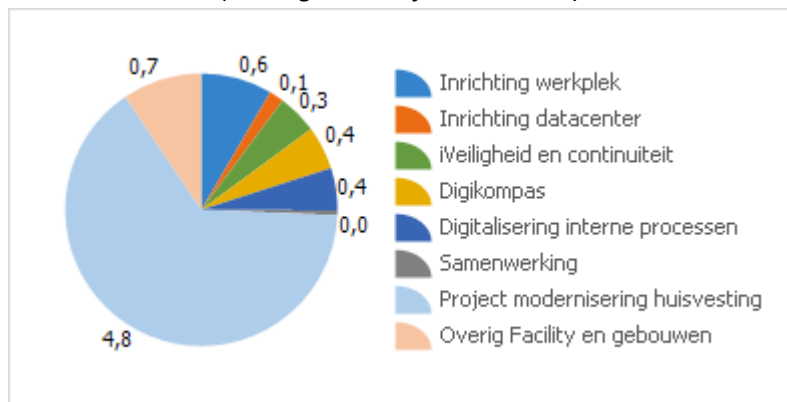
Door het gedwongen thuiswerken zijn medewerkers in 2020 veel digitaal vaardiger geworden. Daarnaast hebben we een stap gemaakt in het ontwikkelen van digitaal leiderschap (bij teamleiders) en het verstevigen van het digitale fundament.

Financieel beleid

Bij de MJV is ingezet op duurzaam financieel beleid door onder andere een besparingsopgave die oploopt tot € 4,8 miljoen in 2023. Ook is besloten tot 2024 € 32 miljoen extra te investeren in de grote beheeropgave bij de zuiveringen en het watersysteem.

Het bestuur heeft daarnaast besloten dat vanaf 2025 de tariefstijging maximaal 3% mag bedragen. Voor de jaren 2020-2024 is de lastendrukstijging gefixeerd op 3,4%.

Investeringsprojecten 2020
(bedragen in miljoenen euro's)

Ten opzichte van de Begroting 2020 (€ 10,2 miljoen) is bij de meerjarenverkenning 2021-2030 een verhoging te zien van de investeringen naar € 11,2 miljoen. Dat werd veroorzaakt door:

- een doorschuif van het project modernisering huisvesting en ICT uit 2019 van € 700.000.
- overig facility en gebouwen: een noodzaak om het datacenter te verhuizen binnen het gebouw Almelo en mede daardoor vervanging van de noodstroomvoorziening (ophoging van € 400.000).

Deze BVR laat nu een verlaging zien van de investeringskosten naar € 6,8 miljoen. Dit wordt veroorzaakt door een doorschuif van een aantal investeringen naar 2021:

- Project modernisering huisvesting: als gevolg van doorgeschoven activiteiten naar 2021 is de jaarschijf 2020 voor het project verlaagd met € 4,6 miljoen.
- iVeiligheid en continuïteit: als gevolg van de noodzakelijke vervanging van de ICT backup voorziening voor het gehele ICT netwerk is in 2020 extra budget nodig (€ 100.000).
- Digikompas: om de organisatie in 2021 te laten werken met de landelijke tools van de Omgevingswet zal in 2020 extra worden geïnvesteerd in aansluiting op het Digitale Stelsel Omgevingswet (€ 100.000).
- Digitalisering interne processen: als gevolg van de beperkte capaciteit/beschikbaarheid van de informatieadviseurs en ICT adviseurs is een aantal informatievraagstukken doorgeschoven naar 2021 (circa € 100.000).

Investerings 2020 programma Besturen en Organiseren

(bedragen in miljoenen euro's)	B 2020	MJV 2021-2030 Jaarschijf 2020	BVR 2020
Netto investeringen vóór subsidies	10,2	11,2	6,8
-/- subsidies	0,0	0,0	0,0
Netto investeringen	10,2	11,2	6,8

Voor deze bestuurlijke voortgangsrapportage (BVR) 2020 is een totale prognose over 2020 opgesteld, gebaseerd op de realisatie tot en met juli 2020. Daarbij zijn een aantal mutaties in de ontwikkeling van baten en lasten die als begrotingswijziging worden voorgesteld. Een deel van die begrotingswijzigingen leidt tot het nu al nemen van een resultaat. Daarnaast zijn er wijzigingen die per saldo neutraal zijn en leiden tot herverdelingen binnen programma's. In hoofdstuk 4 wordt ingegaan op de begrotingswijzigingen.

Ook zijn er inzichten binnen de programma's dat budgetten onder druk staan door uit te voeren taken en extra niet begrote werkzaamheden. Er worden mogelijk overschrijdingen verwacht. Daarvan stellen wij nu voor deze nog *niet* in de begroting te wijzigen, maar te zoeken naar mogelijkheden en maatregelen om binnen de beschikbare budgetten in 2020 de taken uit te voeren. In deze BVR 2020 geven we inzicht in de verwachte ontwikkelingen, ook als ze nu nog niet tot een begrotingswijziging leiden.

De totaalprognose geeft aan dat wij voor 2020 een resultaat verwachten van circa € 4,7 miljoen. Dat resultaat ontstaat voor een belangrijk deel uit:

1. Extra dividend van de Nederlandse Waterschapsbank (NWB) van € 4,5 miljoen. De betaling van het dividend vindt plaats in 2021, maar wordt op basis van besluitvorming in 2020 als resultaat genomen. In de MJV 2021-2030 is met deze extra dividendumkering al rekening gehouden en op basis van de besluiten wordt dit dividend bij deze BVR al toegevoegd aan de reserve.
2. Een lagere besteding in 2020 van het budget voor innovatie van € 500.000. In de MJV 2021-2030 is hier al rekening mee gehouden en op basis van de besluiten wordt dit voordeel in 2020 bij deze BVR toegevoegd aan de bestemmingsreserves tariefseglisatie, waarna het in 2021 wordt ingezet voor vergroeningsstrategie.
3. Over 2020 wordt een hogere opbrengst binnen Watersysteembeheer en een lagere opbrengst binnen Zuiveringsbeheer verwacht, van per saldo - € 0,6 miljoen. De hogere opbrengst van € 0,7 miljoen binnen watersysteembeheer ontstaat met name door een hogere WOZ-waarde bij de woningen en de niet-woningen. De lagere opbrengst binnen zuiveringsbeheer wordt veroorzaakt door € 1,3 miljoen lagere belastinginkomsten bij de meetbedrijven (procesoptimalisaties geven een lagere vuillast) en tabelbedrijven (lagere economische groei door coronacrisis). Voorgesteld wordt om voor het voordeel, respectievelijk nadeel toe te voegen respectievelijk te onttrekken uit de bestemmingsreserve tariefseglisatie.
4. Een voordeel in de lagere bijdrage aan derden van € 0,3 miljoen (anti afhaaksubsidie). wordt voorgesteld toe te voegen aan de bestemmingsreserve tariefseglisatie.

Het totaal van deze onderdelen, waar nu het resultaat al van wordt verwerkt, bedraagt € 4,7 miljoen. Daarna resteert per saldo een verwacht nihil resultaat voor 2020, maar wel met verschillende voor en nadelen. De opbouw van het resterende te verwachten resultaat 2020 is:

Prognose 2020	Toelichting	Bedragen (in € miljoen)
Directe kosten/opbrengsten	Externe kosten programma's	- 1,0
Doorbelasting	Personeelskosten, geactiveerde lasten en Hulpkostenplaatsen (exclusief kapitaallasten)	- 0,2
Kapitaallasten	Rente en afschrijvingen	0,6
Saldo programma's		- 0,6
Onvoorzien	Saldo (voor toevoeging voordeel kapitaallasten)	0,6
Resterende verwacht resultaat na begrotingswijzigingen		0

Directe kosten/opbrengsten

De externe kosten zijn beoordeeld op basis van de realisatie t/m juli. Op basis daarvan zijn prognoses gedaan over de ontwikkeling van de kosten voor het jaar 2020. Het mogelijke nadeel van circa € 1 miljoen bestaat uit nadelen binnen de programma's Watersysteem (€ 0,5 miljoen), Waterketen (€ 0,2 miljoen) en Besturen en Organiseren (€ 0,3 miljoen). In paragraaf 3.5 wordt hierop een toelichting gegeven.

Doorbelasting

De doorbelastingen betreffen de personeelskosten, de hulpkostenplaatsen en de geactiveerde uren. Samen wordt een nadelig resultaat verwacht van circa € 0,2 miljoen.

Personeelskosten : Het resultaat dat op de personeelskosten wordt verwacht is € 0,2 miljoen, door plussen en minnen. Er is een voordeel van € 0,2 miljoen op salariskosten en sociale lasten enerzijds en inhuurkosten anderzijds. Daarnaast een verwacht voordeel van € 0,5 miljoen op overige salariskosten (met name veroorzaakt door lager autokosten vergoedingen door de COVID-19 situatie). Tot slot zijn de detachingsopbrengsten zo'n € 0,3 miljoen hoger dan geraamd.

Op 7 oktober jl. hebben sociale partners een akkoord bereikt over thuiswerken. De overeengekomen afspraken omvatten twee punten: een thuiswerkbudget en een thuiswerkvergoeding. De afspraken gelden vanaf 1 april 2020 tot 1 april 2025 en worden opgenomen in de cao. De vertaling naar de lokale regeling en de financiële effecten van de afspraken worden de komende maanden verder uitgewerkt. De kosten die in 2020, mogelijk ook via het vormen van een voorziening, worden verwacht bedragen naar verwachting circa € 0,8 miljoen.

Hulpkostenplaatsen (overhead) Op de hulpkostenplaatsen is de prognose zo'n € 0,2 miljoen voordelig. Dit wordt veroorzaakt door verschillende mee- en tegenvallers, bijvoorbeeld lagere kosten op algemene personeelskosten (personeelsbeleid), lagere kosten op reguliere interne faciliteiten en lagere rente lasten. Tegenvallers zijn er op het gebied van ICT / automatisering en op huisvestingskosten.

Geactiveerde lasten Op geactiveerde lasten wordt een nadeel verwacht van ongeveer € 0,6 miljoen. De oorzaken hiervoor zijn divers en liggen op het gebied van openstaande vacatures, langdurig zieke / afwezige medewerkers, meer exploitatiegerichte werkzaamheden en te optimistische ramingen.

Kapitaallasten

Op de kapitaallasten (rente en afschrijving) wordt een voordeel van € 0,6 miljoen verwacht. Door gunstiger financiering dan begroot zijn de rentelasten lager. De afschrijvingen zijn lager door latere oplevering van enkele projecten. Het voordeel van de kapitaallasten wordt als begrotingswijziging toegevoegd aan onvoorzien per programma .

Onvoorzien

Per programma is een post onvoorzien beschikbaar om incidentele en niet voorziene tekorten te kunnen bekostigen. Wij stellen voor om het voordeel in de kapitaallasten en mutaties in de voorzieningen toe te voegen aan onvoorzien. Wij zijn terughoudend om het nu verwachte resultaat in de exploitatie binnen budgetten nu als begrotingswijziging ten laste van de post onvoorzien te brengen. We willen in eerste instantie zoeken naar bijstellingsmogelijkheden in de beschikbaar gestelde budgetten per programma en team.

3.1 Bruto exploitatielasten

In deze paragraaf geven we een overzicht van het verloop van de bruto exploitatiekosten, rekening houdend met de 2e begrotingswijziging.

In onderstaande tabel zijn de bruto-lasten weergegeven. Dit zijn de grootste kostencategorieën die te onderscheiden zijn in:

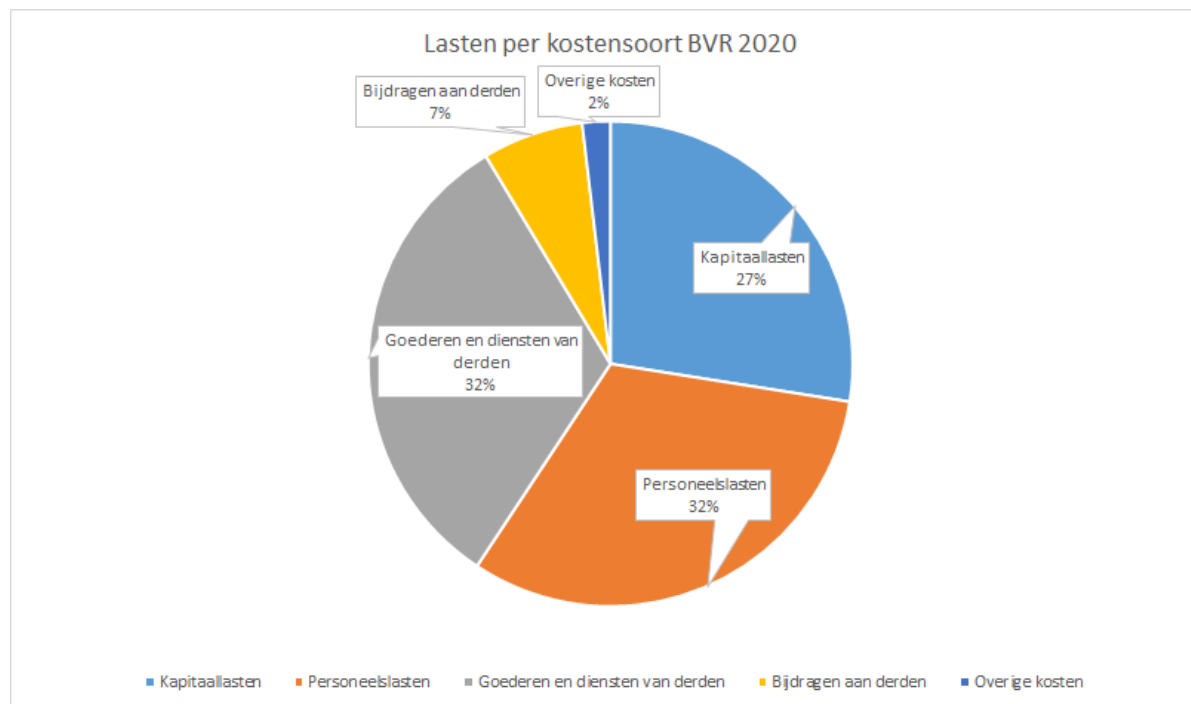
- Kapitaallasten (afschrijvingslasten en rentelasten)
- Personeelslasten
- Goederen en diensten van derden
- Bijdragen aan derden (met name de bijdrage aan het Rijk uit hoofde van het Hoogwaterbeschermingsprogramma)
- Overige kosten; dit betreft de toevoegingen aan voorzieningen en de post onvoorzien
- Toevoegingen aan reserves (worden in paragraaf 3.3 verder toegelicht)

Uitgaande van de mutaties in de 2e begrotingswijziging dalen de bruto lasten van € 144,2 miljoen (na 1e begrotingswijziging 2020) naar € 144,0 miljoen volgens de BVR 2020. Dat is exclusief de toevoeging aan reserves. Er is ten opzichte van de 1e begrotingswijziging 2020 sprake van:

- a. lagere kapitaallasten van in totaal € 0,6 miljoen. Dit voordeel hangt samen met de latere afrondingen van investeringsprojecten en de extreem lage rente.
- b. lagere kosten in de bijdragen aan derden van € 0,3 miljoen vanwege de vermindering van de budgetten anti-afhaaksubsidies.
- c. lagere kosten binnen de goederen en diensten van derden van € 0,4 miljoen welke met name voortkomt uit een bedrag van € 0,5 miljoen dat dit jaar minder (dan gepland) aan innovatiekosten zal worden uitgegeven.
- d. de overige kosten nemen toe met € 1,1 miljoen door de stijging van de post onvoorzien, welke met name bestaat uit de toevoeging van het voordeel in de kapitaallasten (zie a) en mutaties in de voorziening doorontwikkeling organisatie op basis van de kaders van het sociaal statuut (€ 0,4 miljoen). In de baten is de vrijval van de voorziening PBB (persoonsgebonden basis budget) opgenomen (€ 0,6 miljoen).

Bruto-lasten 2020

(bedragen in miljoenen euro's)	B 2020	Na 1e begrotingswijziging 2020	BVR 2020
Kapitaallasten	40,5	40,2	39,6
Personeelslasten	45,5	45,8	45,8
Goederen en diensten van derden	46,1	46,6	46,2
Bijdragen aan derden	9,9	10,0	9,7
Overige kosten	1,7	1,6	2,7
Totaal lasten	143,7	144,2	144,0
Toevoegingen aan reserves	3,7	4,7	10,3
Totaal bruto-lasten	147,4	148,9	154,3

3.2 Investerings

De prognose voor 2020 voor de realisatie van investeringen komt in deze BVR uit op € 56,5 miljoen en is lager dan € 59,1 miljoen waar in de programmabegroting (PB) 2020 van werd uitgegaan. Bij de programmering van de investeringen van de MJV 2021-2030 werd nog verwacht dat een realisatie van € 62,7 miljoen in 2020 mogelijk zou zijn. Die verwachting is naar beneden bijgesteld en wordt in hoofdstuk 2 per programma toegelicht. De meest actuele programmering voor de jaarschijven 2020 tot en met 2024 voor de nieuwe programmabegroting 2021-2024 gaat uit van een realisatie van € 56,5 miljoen. Dit past binnen het bestuurlijk vastgestelde verruimde investeringskader, zoals dat bij de MJV 2021-2030 is bepaald op € 240 miljoen voor de jaren 2020 tot en met 2024.

Investerings 2020

(bedragen in miljoenen euro's)	B 2020	MJV 2021-2030 jaarschijf 2020	BVR 2020
Netto investeringen vóór subsidies	66,9	70,8	62,4
-/- subsidies	-7,8	-8,1	-5,9
Netto investeringen	59,1	62,7	56,5

3.3 Verloop van de reserves

In onderstaand overzicht is weergegeven het verloop van de algemene reserves, de overige bestemmingsreserves en de beide bestemmingsreserves tariefseglisatie. In zijn totaliteit valt de prognose voor het totaal van de reserves in deze BVR 2020 € 4,7 miljoen hoger uit dan in de raming van de 1e begrotingswijziging 2020, vanwege:

- De *algemene reserve* blijft stabiel.
- De stijging met € 4,5 miljoen in de *overige bestemmingsreserves* vloeit voort uit het extra verwachte dividend Nederlandse WaterschapsBank (NWB). Voorgesteld wordt dit extra dividend toe te voegen aan de bestemmingsreserve NWB (conform het hiervoor geldende dividendbeleid). Met deze extra reserve-mogelijkheid is reeds rekening gehouden in de totale financiële doorrekening van de Meerjarenverkenning 2021-2030. Hierbij zijn deze middelen ingezet als dekkingsmogelijkheid voor de extra lasten van de MJV. De betaling van het totale verwachte dividend van € 7 miljoen is uitgesteld tot na 1 januari 2021. De NWB benadrukt hierbij dat het uit te keren totaalbedrag van € 55 miljoen voor alle waterschappen aan dividend over het boekjaar 2019, zoals vastgesteld tijdens de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van 16 april 2020, als een verplichting aan de aandeelhouders op de balans staat van de bank. Het bedrag ad € 55 miljoen vormt ook geen onderdeel meer van het vermogen van de bank. In die zin is het voor de waterschappen als aandeelhouders een vordering, ook al is het bedrag nog niet uitgekeerd.
- De stijging met € 0,9 miljoen van de *bestemmingsreserve tariefseglisatie watersysteembeheer* wordt veroorzaakt door: (i) € 0,7 miljoen extra belastinginkomsten met name dankzij een hogere WOZ-waarde bij de woningen en de niet-woningen en (ii) € 0,25 miljoen toevoeging vanwege eenmalig lagere innovatie-uitgaven in 2020 (zie ab-besluit 'Kennis en Innovatie-agenda' (d.d. 1 juli 2020). Dit laatste betreft een administratieve oplossing; in 2021 wordt vanuit de egalisatiereserve dit bedrag toegevoegd aan het budget voor de vergroeningsstrategie.
- De daling met per saldo € 0,8 miljoen in de *bestemmingsreserve tariefseglisatie zuiveringsbeheer* wordt veroorzaakt door: (i) € 1,3 miljoen lagere belastinginkomsten bij de meetbedrijven (procesoptimalisaties geven een lagere vuillast) en tabelbedrijven (lagere economische groei door coronacrisis), (ii) € 0,3 miljoen lagere anti-afhaaksubsidie voor een bedrijf dat eind 2020 zelf gaat voorzuiveren en (iii) € 0,25 miljoen toevoeging vanwege eenmalig lagere innovatie-uitgaven in 2020. Dit laatste betreft een administratieve oplossing; in 2021 wordt vanuit de egalisatiereserve dit bedrag toegevoegd aan het budget voor de vergroeningsstrategie.

(bedragen in miljoenen euro's)	B 2020	Na 1e begrotingswijziging 2020	BVR 2020	Vershil
Algemene reserves	8,1	8,1	8,1	0,0
Overige bestemmingsreserves	10,2	10,2	14,7	4,5
Bestemmingsreserve tariefseglisatie watersysteembeheer	4,0	5,1	6,0	0,9
Bestemmingsreserve tariefseglisatie zuiveringsbeheer	8,8	10,3	9,5	-0,8
Totaal reserves	31,1	33,6	38,3	4,7

3.4 Ontwikkeling EMU-saldo en netto-schuld

Bij de primitieve Begroting 2020 was voorzien dat het EMU-saldo zou uitkomen op een tekort van € 32,1 miljoen. Volgens de meest recente inzichten bij deze BVR zal het EMU-saldo over 2020 uitkomen op een tekort van € 25,6 miljoen. Dit is allebei boven de referentiewaarde van € 18,3 miljoen, maar bij deze BVR is de overschrijding dus minder groot dan voorzien bij de Primitieve Begroting.

De verklaring voor dit lagere EMU tekort (verschil bedraagt € 6,5 miljoen) is met name te vinden in:

- a. een hogere dividenduitkering van de NWB Bank ad € 4,5 miljoen, waarbij het voorstel is om deze bij de 2e begrotingswijziging 2020 toe te voegen aan de reserves;
- b. de licht achterblijvende netto investeringen (bruto investeringen minus toegerekende subsidies) welke volgens deze BVR € 56,5 miljoen bedragen en volgens de Primitieve Begroting € 59,1 miljoen.

Ook in 2021 zal de referentiewaarde naar verwachting worden overschreden. Op basis van de huidige inzichten zullen vanaf 2022/2023 de EMU-tekorten sterk teruglopen en weer binnen de referentiewaarde passen. In de jaren 2028 t/m 2030 loopt het EMU-tekort weer op naar jaarlijks ruim € 6 miljoen. Dit wordt veroorzaakt door het feit dat het jaarlijkse investeringskader hoger is dan de hier tegenover staande jaarlijkse afschrijvingslasten (die berekend zijn conform het vigerende activabeleid).

EMU-saldo

Omschrijving (bedragen in miljoenen euro's)	B 2020	BVR 2020	Verschil
Netto-investeringen	-59,1	-56,5	2,6
Afschrijvingen	31,7	31,3	-0,4
Mutaties reserves	-3,1	0,8	3,9
Mutaties voorzieningen	-1,6	-1,2	0,4
EMU-saldo	-32,1	-25,6	6,5
Referentiewaarde	-18,3	-18,3	0,0
Verschil EMU-saldo en Refentiewaarde	-13,8	-7,3	6,5

Volgens deze BVR zal de netto-schuld per 31 december 2020 uitkomen op € 470 miljoen; de relatieve netto-schuld (als percentage van de waterschapsbelastingen) zal naar verwachting uitkomen op 374%.

Bij de Primitieve Begroting 2020 was nog een netto-schuld van € 480 voorzien en werd er uitgegaan van een relatieve netto-schuld van 379%.

Het positieve verschil ad € 10 miljoen in de netto-schuld kan in hoofdzaak worden verklaard door:

- a. het hiervoor genoemde lagere EMU tekort ad € 6,5 miljoen;
- b. het positieve jaarrekeningresultaat over 2019 ad € 3,3 miljoen wat ten tijde van het opstellen van de Primitieve Begroting 2020 nog niet bekend was.

Netto-schuld

Omschrijving (bedragen in miljoenen €)	B 2020	BVR 2020	Vershil
Netto-schuld	480,4	470,2	-10,2
Waterschapsbelastingen (incl. kwijtscheldingen)	126,7	125,7	-1,0
Relatieve netto-schuld	379%	374%	- 5%

3.5 Mutaties programmabudgetten

In de inleiding van hoofdstuk 3 is aangegeven dat er mogelijke nadelen worden verwacht in de budgetten binnen de programma's. Daarvan stellen wij nu voor deze nog *niet* in de begroting te wijzigen, maar te zoeken naar mogelijkheden en maatregelen om binnen de beschikbare budgetten in 2020 de taken uit te voeren. In deze BVR 2020 geven we inzicht in de verwachte ontwikkelingen, ook als ze nu nog niet tot een begrotingswijziging leiden. In deze paragraaf wordt daar een toelichting opgegeven.

Het mogelijke nadeel van circa € 1 miljoen bestaat uit nadelen binnen de programma's Watersysteem (€ 0,5 miljoen), Waterketen (€ 0,2 miljoen) en Besturen en Organiseren (€ 0,3 miljoen).

Binnen Programma Watersysteem ontstaat een verwacht nadeel voor circa € 0,2 miljoen door niet begrote incidenteel verwachte bijdragen voor droogtemaatregelen, waaronder (1) de verplaatsing van bronnen rondom grondwater afhankelijke natuur, (2) onderzoek bodemdaling gemeente Emmen en (3) de tijdelijke pompinstallaties die door Rijkswaterstaat worden ingezet. De kosten voor bestekken zijn door aanbesteding op prijs en kwaliteit gestegen en kunnen leiden tot een nadeel op de budgetten (€ 0,4 miljoen). Ook zijn er niet voorziene snoeikosten en exotenbestrijding (€ 0,2 miljoen). Aan de andere kant zijn er onderbestedingen op een aantal budgetten. Het budget voor DPRA benutten we in 2020 niet volledig (€ 0,1 miljoen). Bij de jaarrekening wordt beoordeeld of we het saldo naar 2021 moeten meenemen. De voordelen die ontstaan door minder kapitaallasten worden voorgesteld toe te voegen aan de post onvoorzien voor dit programma. Door in te zetten op maatregelen in 2020 wordt bijgestuurd en gepoogd om oplossingen binnen de bestaande programmamiddelen te zoeken zodat deze toereikend zouden moeten zijn. Daarom wordt er nu nog geen begrotingswijziging voorgesteld. Het totale resultaat van het programma bij de jaarrekening moet worden beoordeeld in samenhang met de post onvoorzien voor dit programma (0,5 miljoen).

Binnen het programma Waterketen wordt een voordeel van € 0,3 miljoen (anti afhaaksubsidie) als begrotingswijziging voorgesteld om nadeel in de belastingopbrengsten zuiveringsbeheer in 2020 mee op te vangen. Na deze wijziging wordt verwacht dat er een nadeel kan ontstaan in het programma Waterketen van € 0,2 miljoen. Er zijn hogere opslagkosten voor slibeindverwerking als gevolg van een hogere slibaanvoer en voorraad bij SNB door andere aandeelhouders en niet-aandeelhouders (€ 0,1 miljoen). Ook zijn er extra kosten gemaakt (€ 0,2 miljoen) door calamiteiten wegens een persleidingbreuk in Gramsbergen en (tijdelijke) uitval van rwzi Ootmarsum. Aan de andere kant zijn er budgetonderschrijdingen te verwachten in gebruik van chemicaliën en transport (nat) slib als gevolg van een latere volledige ingebruikstelling van de energiefabriek Hengelo. De voordelen die ontstaan door minder kapitaallasten worden voorgesteld toe te voegen aan de post onvoorzien voor dit programma. Een aantal correcties worden als begrotingswijziging doorgevoerd in dit programma, die per saldo geen resultaat hebben. Voor de verschillende te verwachten afwijkingen van per saldo € 0,2 miljoen, zoals hierboven genoemd, wordt er nu nog geen begrotingswijziging voorgesteld. Het totale resultaat van het programma bij de jaarrekening moet worden beoordeeld in samenhang met de post onvoorzien voor dit programma (€ 0,2 miljoen). Voor de voorgenomen definitieve buitengebruikstelling van SVI Goor wordt voor het eind van het jaar een voorstel tot een bestuursbesluit hiertoe voorbereid.

Binnen het programma Besturen en Organiseren wordt een mogelijk nadeel verwacht van € 0,3 miljoen, door de start van Assetmanagement (kosten procesbegeleiding) en de inzet voor Omgevingswet (samen € 0,3 miljoen) en groenonderhoud (€ 0,2 miljoen). Binnen het programma worden binnen andere budgetten per saldo onderschrijdingen verwacht (samen circa € 0,2 miljoen). De voordelen die ontstaan door minder kapitaallasten worden voorgesteld toe te voegen aan de post onvoorzien voor dit programma. Binnen het programma wordt bijgestuurd en gepoogd om oplossingen binnen de bestaande programmamiddelen te zoeken zodat deze toereikend zouden moeten zijn. Daarom wordt er nu nog geen begrotingswijziging voorgesteld. Het totale resultaat van het programma bij de jaarrekening moet worden beoordeeld in samenhang met de post onvoorzien voor dit programma (€ 0,5 miljoen).

In hoofdstuk 3 hebben we de in de eerste paragraaf een inzicht gegeven in de prognose voor het jaar 2020. Een aantal afwijkingen stellen wij voor nu op te nemen in begrotingswijzigingen, die wij in dit hoofdstuk toelichten.

Tweede begrotingswijziging 2020

In de tweede begrotingswijziging 2020 worden, zoals dat in het Waterschapsbesluit is opgenomen, wijzigingen doorgevoerd

1. Op de begroting naar netto lasten in de programma's (€ 694.000)
2. Op de reserves (€ 4.708.000)

Ad 1. Netto lasten in de programma's

Een groot deel van de wijzigingen in de programma's technisch van aard en ontstaan door verschuivingen binnen programma's als gevolg van de verdeling van kosten binnen de hulpkostenplaatsen naar de verschillende programma's. Door mutaties in indirecte kosten, overhead, mutaties in voorzieningen en voordelen in de kapitaallasten, die binnen onvoorzien per programma worden opgenomen, ontstaan er wijzigingen. Per saldo zijn deze verdelingen neutraal, maar kunnen binnen een programma wel tot mutaties leiden. Dat verklaart een groot deel van de mutaties binnen programma 1 en 3.

Er zijn per saldo 2 wijzigingen in programma 1 en 2 die leiden tot de aanpassing van de netto lasten van € 694.000.

In programma 1 is er een technische correctie in verband met het verschuiven van de kosten en dekking van het innovatiefonds van programma 1 watersysteem naar programma 3 besturen en organiseren. Dat leidt bij deze begrotingswijziging binnen dit programma tot een lagere onttrekking uit de reserve innovatiefonds van € 1 miljoen. In programma 2 Waterketen een wijziging door de lagere bijdragen aan derden wegens het stopzetten van een anti-afhaaksubsidie (€ 306.000). Deze zal worden toegevoegd aan de bestemmingsreserve tariefsegalisatie zuiveringsbeheer.

De overige verschillen zijn per saldo neutraal en leiden niet tot een aanpassing van de totale lasten in de begroting 2020.

Programma (bedragen in duizenden €)	Mutaties
Programma 1: Watersysteem	698
Programma 2: Waterketen	-335
Programma 3: Besturen en organiseren	331
Mutatie netto-lasten	694

Ad 2: Reserves

De wijzigingen in de reserves worden uitgesplitst naar Watersysteembeheer en Zuiveringsbeheer. In totaal worden wijziging in de reserves voorgesteld van € 4.708.000. Deze wijzigingen ontstaan door:

1. Een lagere belastingopbrengst van per saldo € 598.000 en een voordeel in de lagere bijdrage aan derden van € 306.000 (anti afhaaksubsidie). Per saldo wordt daarvoor een wijziging voorgesteld van € 292.000 om vanuit de egalisatiereserve in te zetten.
2. Extra dividend van de Nederlandse Waterschapsbank (NWB) van € 4.500.000. De betaling van het dividend vindt plaats in 2021, maar wordt op basis van besluitvorming in 2020 als resultaat genomen. In de MJV 2021-2030 is met deze extra dividend uitkering al rekening gehouden en op basis van de besluiten wordt dit dividend bij deze BVR al toegevoegd aan de reserve.
3. Een lagere besteding in 2020 van het budget voor innovatie van € 500.000. In de MJV 2021-2030 is hier al rekening mee gehouden en op basis van de besluiten wordt dit voordeel in 2020 bij deze BVR toegevoegd aan de bestemmingsreserves tariefsegalisatie. Dat is een administratieve oplossing; in 2021 wordt dit bedrag, conform besluitvorming, beschikbaar gesteld voor de vergroeningsstrategie.

Reserves			
(bedragen in miljoenen €)	Watersysteembeheer	Zuiveringsbeheer	Totaal
Hogere toevoeging bestemmingsreserve tariefsegalisatie	954	556	1.510
Hogere onttrekking bestemmingsreserve tariefsegalisatie	0	-1.302	-1.302
Hogere toevoeging bestemmingsreserve dividend NWB	2.250	2.250	4.500
Lagere onttrekking bestemmingsreserve innovatie	250	250	500
Lagere toevoeging bestemmingsreserve innovatie	-250	-250	-500
Saldo programma's	3.204	1.504	4.708